

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Έγγραφο συνόδου

ΤΕΛΙΚΟ
A6-0338/2007

20.9.2007

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τις δολοφονίες γυναικών (γυναικοκτονίες) στην Κεντρική Αμερική και το Μεξικό και τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην καταπολέμηση αυτού του φαινομένου
(2007/2025 (INI))

Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

Εισηγητής: Raul Romeva i Rueda

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ	13
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ	18

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τις δολοφονίες γυναικών (γυναικοκτονίες) στην Κεντρική Αμερική και το Μεξικό και τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην καταπολέμηση αυτού του φαινομένου
(2007/2025 (INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων Ανθρώπου του 1948,
- έχοντας υπόψη τις Διεθνείς Συμφωνίες περί Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του 1966,
- έχοντας υπόψη τη σύμβαση για την κατάργηση κάθε μορφής διάκρισης εις βάρος των γυναικών (CEDAW) του 1979 και το προαιρετικό πρωτόκολλό της του 1999,
- έχοντας υπόψη την παναμερικανική σύμβαση για την πρόληψη, την καταστολή και την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών (σύμβαση του Belém do Pará) του 1994,
- έχοντας υπόψη τη σύμβαση του 1984 κατά των βασανιστηρίων και των βάνουσων, απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών και άλλων μορφών κακομεταχείρισης και το προαιρετικό πρωτόκολλό της του 2002,
- έχοντας υπόψη τις συστάσεις που περιέχει η έκθεση «Εξαφανίσεις και δολοφονίες μεγάλου αριθμού γυναικών και κοριτσιών στο Μεξικό», της 12ης Μαΐου 2005, που εκπόνησε η Επιτροπή Ισότητας των Φύλων του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και τις συστάσεις που περιέχονται στην απάντηση της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία εγκρίθηκε με την απόφαση 939/2.4 του αυτού έτους,
- έχοντας υπόψη τις συστάσεις της έκθεσης με θέμα "Συγκέντρωση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των γυναικών και προσέγγιση με γνώμονα το φύλο: βία κατά των γυναικών» που συνέταξε κ. Yakin Erturk, ειδική εισηγήτρια των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τη βία κατά των γυναικών, τα αίτια και τις επιπτώσεις της, στο πλαίσιο αποστολής που πραγματοποίησε στο Μεξικό, τον Φεβρουάριο του 2005,
- έχοντας υπόψη τις συστάσεις της έκθεσης με θέμα "Συγκέντρωση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των γυναικών και προσέγγιση με γνώμονα το φύλο: βία κατά των γυναικών» που συνέταξε η κ. Yakin Erturk, ειδική εισηγήτρια των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τη βία κατά των γυναικών, τα αίτια και τις επιπτώσεις της, στο πλαίσιο αποστολής που πραγματοποίησε στη Γουατεμάλα, τον Φεβρουάριο του 2005,
- έχοντας υπόψη τις συστάσεις της έκθεσης σχετικά με την κατάσταση των δικαιωμάτων των γυναικών στη Ciudad Juarez (Μεξικό) "Το δικαίωμα να μην αποτελείς αντικείμενο ούτε βίας ούτε διακρίσεων", που συνέταξε η δι-αμερικανική επιτροπή ανθρωπίνων δικαιωμάτων τον Μάρτιο του 2003,

- έχοντας υπόψη τη δημόσια ακρόαση σχετικά με τους φόνους γυναικών, που οργανώθηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τον Απρίλιο του 2006, σε συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων και της υποεπιτροπής ανθρωπίνων δικαιωμάτων,
 - έχοντας υπόψη την τρίτη έκθεση διαχείρισης της Ομοσπονδιακής Επιτροπής του Μεξικού για την πρόληψη και την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών στη Ciudad Juárez,
 - έχοντας υπόψη τη συμφωνία οικονομικής συνεργασίας και πολιτικής διαβούλευσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της αφενός, και των Ηνωμένων Πολιτειών του Μεξικού, αφετέρου¹, τη συμφωνία πολιτικού διαλόγου και συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της αφενός και των Δημοκρατιών της Κόστα Ρίκα, του Σαλβαδόρ, της Γουατεμάλα, των Ονδούρας, της Νικαράγουα και του Παναμά, αφετέρου² του 2003 (η οποία τελεί υπό κύρωση) και τη συμφωνία-πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και των Δημοκρατιών της Κόστα Ρίκα, του Σαλβαδόρ, της Γουατεμάλα, των Ονδούρας, της Νικαράγουα και του Παναμά³,
 - έχοντας υπόψη τα έγγραφα περιφερειακής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αναφέρονται στις περιόδους 2001 - 2006 και 2007 - 2013 για τις χώρες της Κεντρικής Αμερικής και του Μεξικού,
 - έχοντας υπόψη τον τρίτο από τους αναπτυξιακούς στόχους της Χιλιετίας, ο οποίος αναφέρεται στην ισότητα μεταξύ των φύλων και την αυτονόμηση των γυναικών,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 45 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (A6-0338/2007),
- A. θεωρώντας ότι ο όρος «γυναικοκτονία» στηρίζεται στον νομικό ορισμό της βίας κατά των γυναικών ο οποίος καθιερώνεται με το άρθρο 1 της σύμβασης του Belém do Pará « για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης ως βία κατά των γυναικών νοείται κάθε δράση ή συμπεριφορά που με κριτήριο το φύλο επιφέρει θάνατο, ζημία ή σωματική, σεξουαλική ή ψυχολογική βλάβη στη γυναίκα, τόσο σε δημόσιο όσο και σε ιδιωτικό επίπεδο» και ότι η τιμωρία και εξάλειψή της αποτελούν υποχρέωση και πρέπει να εντάσσονται στις προτεραιότητες κάθε κράτους δικαίου,
- B. εκτιμώντας ότι η βία κατά των γυναικών συνιστά πρόσκληση για αποτελεσματική βελτίωση της ελάχιστα ικανοποιητικής κατάστασης στα κράτη και ότι οι διαπιστώσεις και συστάσεις του παρόντος ψηφίσματος επ' ουδενί συνιστούν κατηγορητήριο ή διάκριση εις βάρος των κυβερνήσεων απόλυτα κυρίαρχων κρατών ανεγνωρισμένων

¹ ΕΕ L 276 της 28/10/2000, σ. 44

² ΕΕ C 103 της 29/4/2004, σ. 543

³ ΕΕ L 63 της 12/3/1999, σ. 39

ως ισότιμων εταίρων στη διεθνή πολιτική,

- Γ. εκτιμώντας ότι η βία κατά των γυναικών έχει παγκόσμια διάσταση και όχι μόνον ευρωπαϊκή και ότι αφορά και τα ευρωπαϊκά κράτη· θεωρώντας ότι η παρούσα έκθεση εντάσσεται σε παγκόσμια στρατηγική με στόχο την από κοινού ανάληψη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τους εταίρους της δράσεων και προσπαθειών για την εξάλειψη και την πρόληψη των βίαιων θανάτων γυναικών, οπουδήποτε και αν συμβαίνουν· εκτιμώντας επίσης ότι είναι ανάγκη να προωθηθούν ο διάλογος, η συνεργασία και η αμοιβαία ανταλλαγή των σωστών πρακτικών προς την κατεύθυνση αυτή μεταξύ των χωρών της Λατινικής Αμερικής και της Ευρώπης,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι περισσότεροι φόννοι γυναικών στην Ciudad Juarez και στην Γουατεμάλα χαρακτηρίζονταν από ιδιαίτερη βιαιότητα και ότι πολλά από τα θύματα είχαν υποστεί σεξουαλική βία που συνιστά, αυτή καθεαυτή, βάνανση, απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση· λαμβάνοντας υπόψη ότι στην περίπτωση της Ciudad Juarez οι παράγοντες δημογραφικής ανάπτυξης και μεταναστευτικών ροών συμπίπτουν με την παρουσία του οργανωμένου εγκλήματος καθώς και ότι μεγάλο ποσοστό των φόννων αυτών κατεγράφη σε ζώνες όπου λειτουργούν οι λεγόμενες "maquiladoras", δηλαδή εργοστάσια συναρμολόγησης, τα οποία δεν διαθέτουν τα μέτρα ασφαλείας που είναι αναγκαία για την προστασία των γυναικών,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι ένα υψηλό ποσοστό δολοφονιών καταγράφονται σε ζώνες όπου είναι εγκατεστημένες οι λεγόμενες επιχειρήσεις "maquiladoras" και ότι, όπως αναφέρεται στην έκθεση της ειδικής εισηγήτριας των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τη βία κατά των γυναικών, τους σκοπούς και τις συνέπειές της, κυρίας Yakin Ertórk, είναι απαραίτητο να αποκτήσουν αυτές οι ζώνες τις απαραίτητες υποδομές ώστε οι μετακινήσεις των εργαζομένων εντός αυτών να είναι περισσότερο ασφαλείς,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Μεξικό απολαύει, από το 1999, καθεστώτος παρατηρητή στο Συμβούλιο της Ευρώπης και ότι χάρη στο καθεστώς αυτό συμμετέχει στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Υπουργών και Πρέσβων· λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι το Μεξικό έχει επικυρώσει στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης το πρωτόκολλο του Παλέρμου σχετικά με την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων,
- Ζ. θεωρώντας ότι οι γυναικοκτονίες δεν μπορούν να αποδίδονται μόνο σε «κλίμα γενικευμένης βίας» αλλά πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και οι διακρίσεις και το τοπικό κοινωνικό-οικονομικό περιβάλλον, δυσμενή για τις γυναίκες - ακόμη δε περισσότερο για τις γυναίκες ιθαγενείς - τα υψηλά ποσοστά φτώχειας, η οικονομική εξάρτηση της γυναίκας, οι συμμορίες και η μη εξάρθρωση των παράνομων σωμάτων ασφαλείας και των παράνομων μηχανισμών ασφαλείας¹
- Η. λαμβάνοντας υπόψη το ψήφισμα 1454 (2005) της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης με τίτλο «Εξαφανίσεις και δολοφονίες μεγάλου αριθμού γυναικών και κοριτσιών στο Μεξικό», σύμφωνα με το οποίο «οι αρχές του Μεξικού

¹ Ορολογία που χρησιμοποιείται από τα Ηνωμένα Έθνη. Βλ.. «Συμφωνία μεταξύ του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και της κυβέρνησης της Γουατεμάλα για τη συγκρότηση διεθνούς επιτροπής κατά της ατιμωρησίας στην Γουατεμάλα (CICIG)» του Νοεμβρίου 2006.

καταβάλλουν επί του παρόντος σημαντικές προσπάθειες σε όλα τα επίπεδα [...] για να αποκαταστήσουν τον κοινωνικό ιστό αυτών των πόλεων και να καταπολεμήσουν τη βία εις βάρος των γυναικών [...], καθώς και για να ερευνήσουν τις δολοφονίες και τις εξαφανίσεις γυναικών [...] και να προσαγάγουν στη δικαιοσύνη τόσο τους αυτουργούς αυτών των εγκλημάτων όσο και τους υπαλλήλους οι οποίοι, αρχικά, παρακώλυσαν τις έρευνες και παρεμπόδισαν την πορεία της δικαιοσύνης»,

- Θ. έχοντας υπόψη την ατιμωρησία που επικρατεί για τις περιπτώσεις αυτές, λόγω ανυπαρξίας de facto ή de jure ποινικής, διοικητικής ή αστικής ευθύνης για τους ενόχους αυτών των πράξεων, το ανολοκλήρωτο των ανακρίσεων ή τη μη εκτέλεση των καταδικαστικών αποφάσεων, την έλλειψη δημοσιονομικών πόρων και τη συχνή παρεμπόδιση της πρόσβασης των γυναικών - θυμάτων και των οικογενειών τους στα ένδικο μέσα,
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Μεξικό έχει επικυρώσει το καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου της Ρώμης,
- IA. τονίζοντας ότι υποχρέωση ενός κράτους δικαίου είναι η προώθηση των ενδεδειγμένων πολιτικών για να μπορούν οι γυναίκες γενικότερα και ιδιαίτερα οι φτωχές γυναίκες να προστατεύονται κατάλληλα απέναντι στη διάκριση, τη βία και, τέλος, στις γυναικοκτονίες, και ότι πρέπει η αρχή να γίνει με την ευαισθητοποίηση των κρατικών λειτουργών για τη σοβαρότητα του προβλήματος,
- IB. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Μεξικό έχει επίσης εκλεγεί στην προεδρία του Συμβουλίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών,
- II. εκτιμώντας ότι ο αγώνας κατά των γυναικοκτονιών και κατά της ατιμωρησίας πρέπει να εξετάζει την ενίσχυση των μέτρων πρόληψης, την εξάλειψη όλων των διακρίσεων σε νομοθετικό επίπεδο, διαδικασίες καταγγελίας και μέτρα προστασίας που να είναι περισσότερο προσιτά στους καταγγέλλοντες καθώς και την ενίσχυση του δικαστικού συστήματος και των διαδικασιών (ιδιαίτερα όσον αφορά την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος) από τις δικαστικές έρευνες έως την εφαρμογή των αποφάσεων,
- IIA. εκτιμώντας ότι η αναδιάρθρωση, σε ορισμένες περιπτώσεις, των θεσμών και η ενίσχυσή τους, σε άλλες, είναι απαραίτητα για την αποτελεσματική καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών· εκτιμώντας ότι τόσο στη μία όσο και στην άλλη περίπτωση χρειάζονται άνθρωποι και χρηματοδοτικοί πόροι,
- IE. λαμβάνοντας υπόψη το σημείο 9 του προγράμματος δράσης της 4ης παγκόσμιας διάσκεψης για τις γυναίκες που διεξήχθη στο Πεκίνο το 1995, που αποτελεί επίσης μια θεμελιώδη αρχή που αναφέρεται σε όλες τις διεθνείς διασκέψεις της προηγούμενης δεκαετίας: «Η εφαρμογή του παρόντος Προγράμματος Δράσης, μεταξύ άλλων και στο νομοθετικό πλαίσιο των διάφορων κρατών και χάρη στην κατάρτιση στρατηγικών, πολιτικών, προγραμμάτων και προτεραιοτήτων ανάπτυξης, εμπίπτει στην κυρίαρχη αρμοδιότητα κάθε κράτους, που λειτουργεί στο πλαίσιο του σεβασμού όλων των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, και η συνεκτίμηση και ο αυστηρός σεβασμός των διαφόρων θρησκευτικών και ηθικών

αρχών, της πολιτιστικής κληρονομιάς και των φιλοσοφικών πεποιθήσεων των ατόμων και των κοινοτήτων τους πρέπει να βοηθήσουν τις γυναίκες να απολαύουν πλήρως των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους προκειμένου να επιτευχθεί ισότητα, ανάπτυξη και ειρήνη».

- ΙΣΤ. θεωρώντας ανεπίτρεπτη τη νέα μέθοδο βασανιστηρίων που χρησιμοποιούν ορισμένα κρατικά όργανα για να εκμαιεύσουν ομολογίες των υπόπτων για γυναικοκτονίες,
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Μεξικό καθώς και το σύνολο των κρατών της Κεντρικής Αμερικής έχουν υπογράψει και επικυρώσει την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών,
- ΙΗ. υπενθυμίζοντας ότι δύο Ολλανδές υπήκοοι έπεσαν θύματα γυναικοκτονίας: η Hester van Nierop (που δολοφονήθηκε το 1998) και η Brenda Susana Margaret Searle (το 2001)¹,
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το πρόβλημα των γυναικοκτονιών και της ατιμωρησίας των αυτουργών των εγκληματικών πράξεων κατά γυναικών έχει τεθεί στο Μεξικό από δεκαπενταετίας και πλέον,
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η βία έχει επαναληπτικό χαρακτήρα στις χώρες όπου τα κοινωνικά στερεότυπα καθιστούν τις γυναίκες τα πρώτα θύματα των διαφόρων μορφών βίας,
- ΚΑ. εκφράζοντας την ικανοποίησή του για τα νομοθετικά μέτρα που εγκρίθηκαν πρόσφατα στο Μεξικό, ιδίως τον "γενικό νόμο για το δικαίωμα της γυναίκας σε μια ζωή χωρίς βία" του Φεβρουαρίου 2007, καθώς και τη δημιουργία ειδικών οργάνων σε ομοσπονδιακό και τοπικό επίπεδο, όπως η ειδική εισαγγελία για εγκλήματα που σχετίζονται με πράξεις βίας κατά των γυναικών, η οποία ιδρύθηκε το 2006, η Επιτροπή για την Ciudad Juarez και το Εθνικό Ίδρυμα για τις γυναίκες,
- ΚΒ. αναγνωρίζοντας τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν στις χώρες της Κεντρικής Αμερικής για την αναγνώριση σε νομοθετικό επίπεδο των δικαιωμάτων των γυναικών, ανησυχώντας ωστόσο για τις δυσκολίες και τις καθυστερήσεις στην εφαρμογή τους,
- ΚΓ. έχοντας υπόψη τη Διακοινοβουλευτική συμμαχία για το διάλογο και τη συνεργασία, που συγκεντρώνει μέλη των κοινοβουλίων της Ισπανίας, του Μεξικού και της Γουατεμάλας και αποσκοπεί στην προώθηση της έγκρισης νομοθετικών μέτρων που αποσκοπούν στην εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών,
- ΚΔ. έχοντας υπόψη ότι η ανάπτυξη και η εδραίωση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου καθώς και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών πρέπει να αποτελούν συστατικό στοιχείο της εξωτερικής δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

¹ στην περίπτωση της Brenda Searle, η δίκη των ενόχων διήρκεσε πέντε χρόνια και ολοκληρώθηκε το 2007

- ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης, πολιτικού συντονισμού και συνεργασίας, που συνήφθη μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Μεξικού, περιλαμβάνει ρήτρα δεσμευτικού και αμοιβαίου χαρακτήρα για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία,
- ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι εταίροι της, όταν υπογράφουν με τρίτη χώρα συμφωνία που περιέχει ρήτρα σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα, αναλαμβάνουν την ευθύνη να επαγρυπνούν ώστε η χώρα αυτή να σέβεται τους διεθνείς κανόνες για τα ανθρώπινα δικαιώματα από τη στιγμή της υπογραφής¹, και ότι η ρήτρα αυτή έχει χαρακτήρα αμοιβαιότητας,
1. ζητεί την εις βάθος εφαρμογή των συστάσεων που περιέχονται στις διάφορες εκθέσεις και τα διεθνή μέσα για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδίως αυτών που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα της γυναίκας, οι οποίες αναφέρονται ανωτέρω· στο πλαίσιο αυτό, αναγνωρίζει τις προόδους που έχουν συντελεστεί στο Μεξικό όσον αφορά την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, εκφράζει την ικανοποίησή του για τον ομοσπονδιακό νόμο σχετικά με την πρόληψη και την εξάλειψη των διακρίσεων και δεσμεύει το Μεξικό να συνεχίσει προς αυτήν την κατεύθυνση·
 2. καλεί μετ' επιτάσεως τις κυβερνήσεις του Μεξικού και της Κεντρικής Αμερικής να εγκρίνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να επιτύχουν τους αναπτυξιακούς στόχους της Χιλιετίας που αποφασίστηκαν από τα Ηνωμένα Έθνη·
 3. καλεί τις εθνικές Κυβερνήσεις, στο πλαίσιο των διμερών σχέσεών τους με τις χώρες της Λατινικής Αμερικής, καθώς και τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της στρατηγικής εταιρικής σχέσης, να στηρίζουν με οικονομικούς και τεχνικούς πόρους τις πολιτικές για την πρόληψη της βίας και την προστασία των γυναικών, όπως μέσω της δημιουργίας ή της ενίσχυσης προγραμμάτων ευαισθητοποίησης και κατάρτισης όσον αφορά την προβληματική σχετικά με το φύλο, να ενισχύσουν τον προϋπολογισμό των οργανισμών που είναι αρμόδιοι για τις έρευνες σχετικά με τις δολοφονίες, να δημιουργήσουν αποτελεσματικά συστήματα προστασίας για τους μάρτυρες, τα θύματα και τις οικογένειές τους, να αυξήσουν την ικανότητα των δικαστικών αρχών, των σωμάτων ασφαλείας και των γενικών εισαγγελιών για την δίωξη και τιμωρία των ενόχων και την καταπολέμηση του εμπορίου ναρκωτικών και του οργανωμένου εγκλήματος· ζητεί, επίσης μεγαλύτερο διεθνή συντονισμό σε αυτούς τους τομείς, σε όλα τα κυβερνητικά επίπεδα·
 4. ζητεί από τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να προωθήσουν τη συνεργασία και τον διάλογο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των κρατών μελών, των χωρών της Κεντρικής Αμερικής και του Μεξικού, στηρίζοντας πρωτοβουλίες που υλοποιούνται σε όλα τα επίπεδα και αποσκοπούν στην εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών και ενθαρρύνοντας επαρκή μέτρα προστασίας για τα θύματα και τις οικογένειές τους·
 5. ζητεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση να ενθαρρύνει τον θεσμικό συντονισμό με το

¹ Παράγραφοι W,X,Y - αποσπάσματα του ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στις 14ης Φεβρουαρίου 2006 σχετικά με τη ρήτρα περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δημοκρατίας στις συμφωνίες της Ε.Ε.

Μεξικό και τα κράτη της Κεντρικής Αμερικής, στηρίζοντας τη δημιουργία ενός προγράμματος ανταλλαγής και συνεργασίας στον τομέα της καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών και προωθώντας τη συνεργασία μεταξύ των δημόσιων διοικήσεων των κρατών μελών και των εταιρών τους, προκειμένου να υλοποιηθούν σχέδια βοήθειας και αμοιβαίας μάθησης προς αυτήν την κατεύθυνση·

6. αναγνωρίζει ότι τα πολιτικά κόμματα που εκπροσωπούνται στο Κοινοβούλιο της Γουατεμάλας, με το να αναγνωρίσουν τη Διεθνή επιτροπή κατά της Ατιμωρησίας στη Γουατεμάλα (CICIG), έδωσαν σαφές δείγμα της βούλησής τους να καταπολεμήσουν την ατιμωρησία· ζητεί από την προσεχή κυβέρνηση που θα εκλεγεί στη χώρα αυτή να δώσει συνέχεια σε αυτή την προσπάθεια, διευκολύνοντας τις θεσμικές συνθήκες που είναι απαραίτητες προκειμένου η εν λόγω διεθνή επιτροπή να εκτελέσει την εντολή της και απευθύνει έκκληση στη διεθνή κοινότητα να επαγρυπνήσει για την υλοποίηση αυτής της κοινής προσπάθειας για την καταπολέμηση της ατιμωρησίας·
7. καλεί τις χώρες της Κεντρικής Αμερικής να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποτελεσματική καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών· ζητεί τα μέτρα αυτά να εγγυώνται τον πλήρη σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου, όπως ορίζονται από την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και από την Αμερικανική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων του Ανθρώπου, όπως είναι η δωρεάν αρωγή από δικηγόρο για τις γυναίκες - θύματα και τις οικογένειές τους, καλεί την ομοσπονδιακή κυβέρνηση του Μεξικού να προωθήσει τις δράσεις που αναλαμβάνονται προς τον σκοπό αυτόν από τις αλληλοδιαδεχόμενες διοικήσεις·
8. ζητεί από τα Κράτη να εξαλείψουν από την εθνική τους νομοθεσία κάθε διάταξη που συνιστά διάκριση σε βάρος των γυναικών· αναγνωρίζει την πρόοδο που πραγματοποίησε το Μεξικό προς την κατεύθυνση αυτή, με το να εγκρίνει τον ομοσπονδιακό νόμο για την πρόληψη και την εξάλειψη των διακρίσεων και τον γενικό νόμο για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, ζητεί από τις αρχές των χωρών αυτών να στηρίξουν νομοθετικές πρωτοβουλίες για τον χαρακτηρισμό ως εγκλήματος της ενδοοικογενειακής βίας και της σεξουαλικής παρενόχλησης¹ στον χώρο εργασίας και σε όλους τους τομείς της δημόσιας ζωής, να καταρτίσουν πολιτικές και κανόνες για την καταπολέμηση της ατιμωρησίας και την προώθηση της ισότητας των φύλων, με βάση τα συμπεράσματα και τις συστάσεις που διατυπώνονται από τους φορείς της κοινωνίας των πολιτών που εργάζονται για τα θύματα των γυναικοκτονιών·
9. ζητεί επίμονα από τις κυβερνήσεις της Κεντρικής Αμερικής και του Μεξικού να σέβονται και να διευκολύνουν τη δράση των ΜΚΟ και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που είναι επιφορτισμένες με την υποστήριξη των θυμάτων των γυναικοκτονιών, να σέβονται τις οικογένειες των θυμάτων και τις γυναίκες και άντρες υποστηρικτές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δημιουργώντας ένα σύστημα αποτελεσματικής προστασίας για τους μάρτυρες και προωθώντας τους μηχανισμούς αποκατάστασης για τις οικογένειες των θυμάτων, προσφέροντάς τους, πέρα από την οικονομική αποζημίωση, ψυχολογική υποστήριξη και πρόσβαση στη δικαιοσύνη και αναγνωρίζοντας τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν στην κοινωνία·

¹ Στην περίπτωση του Μεξικού, είναι σημαντικό να αναφερθούν ρητά αυτά τα δικαιώματα σε όλες τις πολιτείες της Δημοκρατίας.

10. καλεί τα κράτη της Κεντρικής Αμερικής να διασφαλίσουν τα εργασιακά δικαιώματα των γυναικών στις εθνικές τους νομοθεσίες¹ και σε κάθε κυβερνητικό επίπεδο καθώς και να ασκούν έλεγχο στις επιχειρήσεις, ώστε να σέβονται, στο πλαίσιο της Σύμβασης Συλλογικής Κοινωνικής Ευθύνης (RSC), την ακεραιότητα, τη ασφάλεια, την σωματική και ψυχική υγεία και τα εργασιακά δικαιώματα των εργαζομένων τους·
11. καλεί μετ' επιτάσεως τις κυβερνήσεις του Μπελίτζε, της Ονδούρας και της Νικαράγουα να επικυρώσουν το προαιρετικό πρωτόκολλο της Σύμβασης για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών·
12. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προωθήσει, στο πλαίσιο των ισχυουσών συμφωνιών και των διαπραγματεύσεων για τις επόμενες, την ένταξη μιας αμοιβαίας υποχρέωσης για τη δημιουργία μηχανισμών εκτέλεσης της ρήτρας για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία, η νομική διατύπωση της οποίας θα έπρεπε να δίνει έμφαση στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα διεθνή σύμφωνα που έχουν υπογραφεί από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Μεξικό και τις χώρες της Κεντρικής Αμερικής, με ειδική αναφορά στον σεβασμό των δικαιωμάτων των γυναικών και στην ισότητα μεταξύ των γυναικών και των ανδρών, όπως προβλέπεται στη σύμβαση για την εξάλειψη όλων των μορφών διάκρισης κατά των γυναικών και στο προαιρετικό πρωτόκολλό της, καθώς και στην Διαμερικανική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων και των Υποχρεώσεων του Ανθρώπου·
13. ζητεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο της συνεργασίας της με το Μεξικό και την Κεντρική Αμερική, να δώσει προτεραιότητα στην αναδιάρθρωση και την ενίσχυση των δικαστικών και σωφρονιστικών συστημάτων της περιοχής, προωθώντας την ανταλλαγή καλών πρακτικών, τη διεξαγωγή εκστρατειών ευαισθητοποίησης και τη δημιουργία μηχανισμών προστασίας των θυμάτων, των μαρτύρων και των μελών των οικογενειών τους, κυρίως σε περιπτώσεις καταγγελίας γυναικοκτονιών· θεωρεί ότι η συνεργασία αυτή πρέπει να συμπεριλάβει και άλλους παρεμβαίνοντες, όπως τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας, κυρίως δε το κέντρο επαφής του ΟΟΣΑ στο Μεξικό, με σκοπό τη δημιουργία στο πιο υψηλό επίπεδο προγραμμάτων και μηχανισμών που θα εξασφαλίσουν στις γυναίκες ασφάλεια, αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και ισότητα στις αμοιβές
14. ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει μία μεθοδολογικής φύσεως πρόταση, που θα συζητηθεί, μεταξύ άλλων, στην Κοινή Κοινοβουλευτική Συνέλευση Ευρώπης Λατινικής Αμερικής και στη σύνοδο κορυφής της EUROLAT που θα πραγματοποιηθεί στη Λίμα, τον Ιούλιο του 2008, σχετικά με τον τρόπο συντονισμού των διαφόρων ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών για την καταπολέμηση των γυναικοκτονιών και της ατιμωρησίας τους, σε συνεργασία με τα τοπικά όργανα και οργανώσεις, και να θέσει σε εφαρμογή δράσεις ευαισθητοποίησης του προσωπικού τους σε θέματα διάκρισης λόγω φύλου και βίας κατά των γυναικών· ζητεί επίσης να υποβάλλονται τακτικά τέτοιες πρωτοβουλίες και να συζητούνται στην επιτροπή που είναι αρμόδια για τα δικαιώματα των γυναικών και την ισότητα των φύλων, σε συνεργασία με την αντιπροσωπεία της για τις χώρες της Κεντρικής Αμερικής και τη

¹ Ομοίως

Μικτή Κοινοβουλευτική Επιτροπή ΕΕ-Μεξικού.

15. ζητεί από την αντιπροσωπεία της Επιτροπής για το Μεξικό να καθιερώσει, το συντομότερο δυνατόν, ένα νέο πρόγραμμα όσον αφορά τα δικαιώματα του ανθρώπου, προκειμένου να συνεχιστεί το έργο που πραγματοποιείται τα τελευταία χρόνια, γύρω από τρεις άξονες: α) την εναρμόνιση της νομοθεσίας του Μεξικού σύμφωνα με τις ανειλημμένες δεσμεύσεις σε διεθνές επίπεδο στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και κυρίως την εφαρμογή του πρωτοκόλλου της Κωνσταντινούπολης (Προαιρετικό πρωτόκολλο που συνδέεται με τη Σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και άλλων ποινών ή σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης)· β) την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών· γ) τη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος·
16. ζητεί από την Επιτροπή να καθιερώσει για τα προγράμματα που συνδέονται με τα δικαιώματα του ανθρώπου στο Μεξικό και στην Κεντρική Αμερική μια ανεξάρτητη θέση στον προϋπολογισμό για τη διμερή συνεργασία, προκειμένου να μην επιβαρυνθούν οι πενιχροί χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται σε αυτά·
17. καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο του πολιτικού διαλόγου με την ομοσπονδιακή κυβέρνηση του Μεξικού και τις κυβερνήσεις των κρατών της Κεντρικής Αμερικής καθώς και στο πλαίσιο του διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών, να συμπεριλαμβάνει συστηματικά το θέμα της βίας κατά των γυναικών και ιδιαίτερα των γυναικοκτονιών και της πρόσβασης των οικογενειών των θυμάτων και των οργανώσεων υποστήριξης στη δικαιοσύνη·
18. εκφράζει την ικανοποίησή του για τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν όσον αφορά το φύλο και καλεί τις αρμόδιες κοινοτικές αρχές να στηρίζουν την εγκαθίδρυση συνεχούς διαλόγου και ανταλλαγής θετικών εμπειριών σε αυτόν τον τομέα· ζητεί, ωστόσο, από την Επιτροπή να αυξήσει την προσοχή που δίδει στο πρόβλημα των γυναικοκτονιών, της βίας και των διακρίσεων εις βάρος των γυναικών, στα στρατηγικά της έγγραφα ανά χώρα για την περίοδο 2007 - 2013 και να προτείνει σχέδιο δράσης·
19. καλεί τα κράτη μέλη να στηρίζουν τις ενέργειες που έγιναν σ'ό,τι αφορά τις διακρίσεις μεταξύ ανδρών και γυναικών και να συμβάλουν στην εδραίωση ενός διαρθρωμένου διαλόγου με σκοπό την ανταλλαγή καλών πρακτικών σε αυτόν τον τομέα·
20. ζητεί, το συντομότερο δυνατό και στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων για τη συμφωνία συνεργασίας με τις χώρες της Κεντρικής Αμερικής, να αναβαθμιστεί η δήλωση αειφόρου αποτελέσματος (EIS) με μια μελέτη επιπτώσεων για την ισότητα των φύλων (EIG) και να ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα της κατά τις διαπραγματεύσεις·
21. ζητεί από την Επιτροπή να ενημερώσει σχετικά με τις προόδους στο θέμα αυτό στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων για την συμφωνία συνεργασίας Κεντρικής Αμερικής - Ευρωπαϊκής Κοινότητας πριν την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων και πάντως πριν τη Διάσκεψη Κορυφής Λατινικής Αμερικής και χωρών της Καραϊβικής - Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα διεξαχθεί στη Λίμα το Μάιο του 2008·
22. ζητεί από τις αντιπροσωπείες της Ε.Ε. καθώς και από τις πρεσβείες των κρατών μελών να οργανώσουν συζήτηση στρογγυλής τραπέζης για τις διάφορες μορφές βίας κατά των

γυναικών, ιδιαίτερα δε τις γυναικοκτονίες σε παγκόσμιο επίπεδο και την ατιμωρησία τους, στην οποία να κληθούν να συμμετάσχουν διάφορα κοινοβουλευτικά δίκτυα και πρωτοβουλίες, κέντρα ερευνών, οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και προάσπισης της ισότητας των φύλων καθώς και συγγενείς των θυμάτων·

23. ζητεί από την μικτή κοινοβουλευτική επιτροπή Ε.Ε. - Μεξικού, καθώς και από την αντιπροσωπεία της για τις σχέσεις με τις χώρες της Κεντρικής Αμερικής, να συμπεριλαμβάνουν συστηματικά το θέμα «Βία συνδεόμενη με το φύλο, γυναικοκτονίες και ατιμωρησία» στο πρόγραμμα των κοινοβουλευτικών αποστολών τους καθώς και κατά τις επισκέψεις των κοινοβουλευτικών αντιπροσωπειών του Μεξικού και της Κεντρικής Αμερικής στην Ευρώπη, προκειμένου να διασφαλιστεί η συστηματική παρακολούθηση της κατάστασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως προβλέπεται στους κανόνες που εγκρίθηκαν από τη διάσκεψη των προέδρων των αντιπροσωπειών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το 2006·
24. προτείνει να διοργανωθεί κοινή ακρόαση της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων, της υποεπιτροπής ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των αντιπροσωπειών που είναι αρμόδιες για τα θέματα αυτά πριν τη Διάσκεψη Κορυφής ΕΕ - ΑLC που θα διεξαχθεί στη Λίμα, το 2008, προκειμένου να γίνει απολογισμός των μέτρων που έχουν ληφθεί, συμπεριλαμβανομένων των εμπειριών που έχουν αποκτήσει οι αρχές που ιδρύθηκαν Μεξικού σε αυτόν τον τομέα, στο πλαίσιο της καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών, τόσο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και στη Λατινική Αμερική·
25. ζητεί να συμπεριληφθούν στον απολογισμό αυτό όλα τα κρούσματα με θύματα γυναίκες υπηκόους κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
26. ζητεί, για όλους τους ανωτέρω λόγους, από το Συμβούλιο και από τις μελλοντικές Προεδρίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να χαράξουν κατευθυντήριες γραμμές για τα δικαιώματα της γυναίκας, οι οποίες θα αποτελέσουν ανεκτίμητη συμβολή στην ενίσχυση του περιεχομένου και της συνοχής της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
27. αναθέτει στον Πρόεδρο του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, καθώς και στο Συμβούλιο της Ευρώπης και στις Κυβερνήσεις του Μεξικού και των χωρών της Κεντρικής Αμερικής.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Τον Απρίλιο του 2006 πραγματοποιήθηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ακρόαση ακρόαση σχετικά με τις γυναικοκτονίες στο Μεξικό και στην Κεντρική Αμερική με τίτλο «Ούτε μια ακόμα νεκρή», την οποία συνδιοργάνωσαν η Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων και η υποεπιτροπή ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στην ακρόαση αυτή συμμετέσχον ευρωβουλευτές, εκπρόσωποι των κυβερνήσεων του Μεξικού και της Γουατεμάλα, η ειδική εισηγήτρια των Ηνωμένων Εθνών κ. Yakin Ertük, η εισηγήτρια του Συμβουλίου της Ευρώπης κ. Gaby Vermot-Mangold καθώς και εμπειρογνώμονες οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών.

Η σύνταξη αυτού του κειμένου είναι το αποτέλεσμα των εργασιών κατά τη διάρκεια και σε συνέχεια αυτής της ακρόασης. Δημιουργήθηκε επίσης μια βάση δεδομένων που χρησιμεύει στην ταχεία ανταλλαγή ανακοινώσεων και την ανάληψη κοινών δράσεων.

Η έκθεση αυτή αποτελεί μέρος μιας σφαιρικής στρατηγικής της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων, όσον αφορά την εξάλειψη σε παγκόσμιο επίπεδο της βίας κατά των γυναικών. Το Μεξικό και η Κεντρική Αμερική δεν είναι τα μόνα κράτη όπου σημειώνονται γυναικοκτονίες, και η έκθεση έχει ως στόχο τη συγκεκριμενοποίηση της δράσης και των κοινών προσπαθειών για την εξάλειψη και την πρόληψη των βίαιων θανάτων γυναικών.

Ο όρος "γυναικοκτονία" στηρίζεται στον νομικό ορισμό της βίας κατά των γυναικών ο οποίος καθιερώνεται με το άρθρο 1 της σύμβασης του Belém do Pará « για τους σκοπούς της παρούσας σύμβασης ως βία κατά των γυναικών νοείται κάθε δράση ή συμπεριφορά που με κριτήριο το φύλο επιφέρει θάνατο, ζημία ή σωματική, σεξουαλική ή ψυχολογική βλάβη στη γυναίκα, τόσο σε δημόσιο όσο και σε ιδιωτικό επίπεδο».

Το φαινόμενο της «γυναικοκτονίας» χαρακτηρίστηκε για πρώτη φορά με αυτόν τον όρο στο Μεξικό ως «το σύνολο των εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας που περιλαμβάνουν τις δολοφονίες, τις απαγωγές και της εξαφανίσεις κοριτσιών και γυναικών μέσα σε ένα πλαίσιο θεσμικής ανεπάρκειας. Πρόκειται για ένα κενό του κράτους δικαίου που επιτρέπει την ατιμωρησία. Η γυναικοκτονία αποτελεί κρατικό έγκλημα»¹. Η γυναικοκτονία εμφανίζεται σε ένα κοινωνικό πλαίσιο που επηρεάζεται από την ανδροκρατική νοοτροπία, όπου το μεγαλύτερο βάρος των οικιακών εργασιών και της ανατροφής των παιδιών βαρύνει τις γυναίκες, αποτρέποντας την κοινωνική τους αυτονομία, παράλληλα με την ανασφάλεια, την ανισότητα, τη φτώχεια και τις συνέπειες από τον οικονομικό εκσυγχρονισμό που επιφέρουν οι "μονάδες μαζικής συναρμολόγησης".

Στην Κεντρική Αμερική και το Μεξικό, οι βίαιοι θάνατοι έχουν αυξηθεί αισθητά τα τελευταία χρόνια. Εξαιτίας της αύξησης του δημοσίου ενδιαφέροντος και της καλύτερης οργάνωσης των συγγενών και των φίλων των θυμάτων για την καταγγελία των περιπτώσεων, το φαινόμενο αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη προβολή, παρόλο που δεν

¹ Βίαιος θάνατος γυναικών στη Δημοκρατία του Μεξικού . Βουλή της Ένωσης, 59^η νομοθετική περίοδος Ειδική επιτροπή για την έρευνα και την παρακολούθηση των ανακρίσεων που αφορούν τις γυναικοκτονίες στη Δημοκρατία του Μεξικού. Μεξικό 2006

έχει επιτευχθεί πρόοδος στην καταπολέμησή του.

Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία του Μεξικού, από το 1999 έως το 2006 δολοφονήθηκαν 6000 κορίτσια και γυναίκες στη χώρα. Κατά το έτος 2004 και μόνον, 1205 κορίτσια έπεσαν θύματα δολοφονίας¹. Στη Γουατεμάλα, μεταξύ 2001 και Αυγούστου 2004, δολοφονήθηκαν 1188 γυναίκες· το 2001 σημειώθηκαν στο Ελ Σαλβαδόρ 2374 δολοφονίες ενώ το 2004 έφτασαν τις 2933· στις Ονδούρες, από το 2002 έως το 2005 φονεύθηκαν 442 γυναίκες, κοπέλες και κοριτσάκια με βίαιο τρόπο· στη Νικαράγουα δολοφονήθηκαν 203 γυναίκες από το 2003 έως το 2005²,

Τα κράτη έλαβαν νομοθετικά μέτρα για να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα, ωστόσο, δεν επέτυχαν να καταπολεμήσουν το φαινόμενο στη ρίζα του και κατά συνέπεια υπάρχουν διάσπαρτα προληπτικά μέτρα, οι ανακρίσεις συνεχίζουν να παρουσιάζουν δυσκολίες και η πλειονότητα των ενόχων δεν έχει προσαχθεί σε δίκη.

Δύο χαρακτηριστικές περιπτώσεις είναι αυτές των δύο Ευρωπαίων γυναικών που δολοφονήθηκαν στο Μεξικό, της Hester van Nierop³ το 1998 στην Ciudad Juarez και της Brenda Susana Margaret Searle το 2001 στο Chichen Itza, στο Γιουκατάν. Η δολοφονία της Hester van Nierop δεν έχει διαλευκανθεί η δε καθυστέρηση της ποινικής διαδικασίας για τη δίωξη των δολοφόνων της Brenda καταδεικνύουν σοβαρές ελλείψεις στο δικαστικό σύστημα⁴.

Το γενικό πλαίσιο στο οποίο σημειώνονται οι γυναικοκτονίες χαρακτηρίζεται από⁵:

- **κοινωνική ανισότητα:** Στο Μεξικό και την Κεντρική Αμερική⁶ παρατηρείται μεγάλη κοινωνική και οικονομική ανισότητα και μεγάλη οικονομική εξάρτηση της γυναίκας από τον άνδρα.

- **πατριαρχική νοοτροπία:** Η κοινωνική διάρθρωση στο Μεξικό και την Κεντρική Αμερική βασίζονται στην ανδροκρατική νοοτροπία όπου η βία κατά των γυναικών είναι γενικά αποδεκτή. Το πατριαρχικό σύστημα, πέρα από την αποδοχή της βίας κατά των γυναικών, δημιουργεί μεγάλες ανισότητες στην αγορά εργασίας και δυσχεραίνει την αναγνώριση της πολιτικής συμβολής των γυναικών.

- **οικονομικός εκσυγχρονισμός από τη δεκαετία του '90 με αυξανόμενη εμφάνιση "maquiladoras" (μονάδων συναρμολόγησης), πολλές από τις οποίες είναι**

¹ ο συνολικός αριθμός περιλαμβάνει τους βίαιους θανάτους για διάφορους λόγους, όπως τροχαία ατυχήματα, πυρκαγιές, βία εντός της οικογένειας και γυναικοκτονίες. Βλ. έκθεση της ειδικής επιτροπής για τις γυναικοκτονίες της 59^{ης} νομοθετικής περιόδου της Βουλής και εκθέσεις πεπραγμένων της επιτροπής για την πρόληψη και την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών στην Ciudad Juarez

² στοιχεία της εθνικής αστυνομίας, βλ. έκθεση CLADEM 2007

³ δεν έχει υπάρξει ακόμα τιμωρία

⁴ οι δολοφόνοι της Brenda Searle καταδικάστηκαν μόνο το 2007

⁵ χωρίς να ξεχνούμε τα πολύ ειδικά τοπικά χαρακτηριστικά, για παράδειγμα στην Cd Juarez που είναι μια πόλη παραμεθόρια με τις Ηνωμένες Πολιτείες, κέντρο διέλευσης ναρκωτικών, ταχείας ανάπτυξης, χωρίς τις ανάλογες υπηρεσίες κ.λπ.

⁶ για παράδειγμα στις Ονδούρας που είναι η τρίτη φτωχότερη χώρα της Λατινικής Αμερικής, το 80% του πληθυσμού ζει σε συνθήκες φτώχειας· στη Νικαράγουα το 50% των κατοίκων είναι κάτω από το όριο της φτώχειας

ευρωπαϊκών συμφερόντων: Το εργατικό δυναμικό αυτών των επιχειρήσεων είναι σε μεγάλο βαθμό, και πολλές φορές κατά πλειοψηφία, γυναίκες ή άτομα πολύ νεαρής ηλικίας. Υπάρχουν πολλές καταγγελίες για τις κακές συνθήκες εργασίας, χωρίς σταθερά συμβόλαια, υπό εξευτελιστικές συνθήκες, με συνθήκες μεταφοράς στον τόπο εργασίας επικίνδυνες και χωρίς ασφάλεια και με ανεπαρκή δημόσια υποδομή. Η έλλειψη σεβασμού στα εργασιακά δικαιώματα των γυναικών και κατά συνέπεια για τα ανθρώπινα δικαιώματά τους επιδεινώνει την ήδη δεδομένη πολιτισμική εικόνα της γυναίκας ως υποδεέστερου μέχρι και καταφρονητέου όντος¹.

- **ανεπαρκές κράτος δικαίου:** Υπάρχουν σαφείς ενδείξεις για το ότι τα κράτη δεν μπορούν να επιτύχουν την αποτελεσματικότητα των δικαστικού συστήματος ούτε εξασφαλίζουν την πρόσβαση στη δικαιοσύνη ούτε την ασφάλεια ούτε την πλήρη τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των πολιτών τους.

- **ατιμωρησία:** Η ατιμωρησία είναι αποτέλεσμα της διαφθοράς και της αναποτελεσματικότητας των φορέων της δικαιοσύνης και συνεπάγεται την συνενοχή και την προστασία (άμεση ή έμμεση) των ενόχων. Λειτουργεί ως κίνητρο για τη συνέχιση της διάπραξης εγκλημάτων και δημιουργεί κλίμα γενικευμένης ανασφάλειας. Τα εγκλήματα που διαπράττονται ειδικά σε βάρος των γυναικών απολαύουν γενικά μεγαλύτερης ατιμωρησίας από ό,τι τα υπόλοιπα εγκλήματα. Αυτό επισημαίνει ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ στο πλαίσιο της εκστρατείας για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών που δρομολογήθηκε με την ευκαιρία του εορτασμού της 8ης Μαρτίου (Διεθνούς ημέρας της γυναίκας), το 2007.

- **κοινωνική βία:** Η αυξανόμενη παρουσία εγκληματικών συμμοριών στο Μεξικό και η ύπαρξη παράνομων ομάδων και παράνομων συστημάτων ασφαλείας² που ξεκίνησαν τη δράση τους κατά τη διάρκεια των ένοπλων διενέξεων στην Κεντρική Αμερική.

- **ανεπαρκείς θεσμικές υποδομές:** Οι χώρες της Κεντρικής Αμερικής συνεχίζουν να υποφέρουν από τις συνέπειες των ένοπλων διενέξεων στην περιοχή. Τα δικαστικά και ποινικά συστήματά τους είναι υπερβολικά αδύναμα για να αποτρέψουν την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

- **στιγματισμός των θυμάτων εκ μέρους των αρχών:** Υπάρχουν πολλές καταγγελίες κατά των αστυνομικών και δικαστικών αρχών ότι καταφρονούν άτομα λόγω της περιβολής τους, των επαγγελματικών τους δραστηριοτήτων ή των προσωπικών τους σχέσεων. Στόχος είναι η μείωση της προσωπικότητάς τους, ο χαρακτηρισμός των περιπτώσεων ως μεμονωμένων συμβάντων και ο αποπροσανατολισμός από τα πραγματικά σημαντικά θέματα: Την ασφάλεια, το δικαίωμα στη ζωή και την αξιοπρέπεια των γυναικών κάθε ηλικίας που πέφτουν θύματα δολοφονίας. Στην Κεντρική Αμερική συνηθίζεται, για να ελαχιστοποιείται το πρόβλημα, να αποδίδονται οι δολοφονίες γυναικών σε κυκλώματα πορνείας .

¹ Η γυναικοκτονία στις βιομηχανικές μονάδες, Francesca Cargallo FIDH

² Ορολογία που χρησιμοποιείται από τα Ηνωμένα Έθνη. Βλ. « συμφωνία μεταξύ του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και της Κυβέρνησης της Γουατεμάλα για την συγκρότηση διεθνούς επιτροπής κατά της ατιμωρησίας στην Γουατεμάλα (CICIG) Νοέμβριος 2006.»

- **βιαιότητα των φόνων:** Οι φόννοι χαρακτηρίζονται από το μίσος και τον μισογυνισμό. Οι γυναίκες απάγονται, υφίστανται σεξουαλική κακοποίηση, βασανίζονται, φονεύονται, κακοποιούνται και εγκαταλείπονται στην έρημο, στις άκρες εθνικών οδών, σε αγορές ή σε ερημικές τοποθεσίες.

- **έλλειψη οικονομικών πόρων για τους φορείς που δημιουργούνται για την καταπολέμηση των γυναικοκτονιών:** Οι φορείς που δημιουργούνται από τα κράτη για την καταπολέμηση του φαινομένου αντιμετωπίζουν ως κύριο εμπόδιο για τη λειτουργία τους την έλλειψη οικονομικών και ανθρώπινων πόρων¹.

- **κενά στις εθνικές νομοθεσίες και κύρωση των διεθνών συμβάσεων:** Το Μεξικό και η Κεντρική Αμερική διαθέτουν νόμους και εθνικά σχέδια με σκοπό την πρόληψη και την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένου του αγώνα κατά των γυναικοκτονιών, ωστόσο τα περισσότερα από αυτά τα νομοθετήματα δεν εφαρμόζονται αποτελεσματικά για διάφορους λόγους, όπως λόγω της έλλειψης ανθρώπινων και οικονομικών πόρων². Η Νικαράγουα, για παράδειγμα, δεν έχει κυρώσει το προαιρετικό πρωτόκολλο της CEDAW³, που θεσπίζει διαδικασία καταγγελίας παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και που επιτρέπει στην Επιτροπή για την Εξάλειψη των Διακρίσεων εις βάρος των Γυναικών να διενεργεί ανακρίσεις σχετικά με τις σοβαρές παραβιάσεις των δικαιωμάτων της γυναίκας.

Ο εισηγητής θεωρεί ότι ο χαρακτήρας των σχέσεων που συνδέουν την Ευρωπαϊκή Ένωση με το Μεξικό και την Κεντρική Αμερική καθώς και η συμφωνία όλων των εμπλεκόμενων μερών για τον πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την υποχρεώνουν να δραστηριοποιείται και να παρέχει την αμέριστη υποστήριξή της για να μην παραμένουν ατιμώρητες οι γυναικοκτονίες, χρησιμοποιώντας όλα τα μέσα που έχει στη διάθεσή της, από τα προγράμματα πρόληψης μέχρι τη στήριξη της ανασυγκρότησης και της ενδυνάμωσης των θεσμών στις εν λόγω χώρες.

Οι συμφωνίες που συνδέουν τα διάφορα μέρη προσφέρουν επαρκή βάση για δραστηριοποίηση. Η δημιουργία ή αποκατάσταση του κράτους δικαίου, με αναδιάρθρωση των δικαστικών μηχανισμών ώστε να λειτουργούν χωρίς διαφθορά και να επιτρέπουν την πρόσβαση όλων των πολιτών, ανδρών και γυναικών, στα ένδικα μέσα, πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα της *συνεργασίας* και του *πολιτικού διαλόγου* που ξεκινά από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Με τον ίδιο τρόπο, ο στόχος αυτός πρέπει να αποτελέσει τμήμα του τρίτου πυλώνα των σχέσεων της, ήτοι: Του *εμπορικού κεφαλαίου*, πρώτα και κύρια στις εταιρείες που λειτουργούν με ευρωπαϊκά κεφάλαια. Ομιλούμε για την CSR (Corporate Social responsibility), που άπτεται πτυχών ισότητας των φύλων, όπως η αξιοπρεπής και ίση αμοιβή, η προστασία των γυναικών εργαζομένων κατά των διακρίσεων με γνώμονα το φύλο στον τόπο εργασίας και τέλος, θέματα ασφάλειας κατά τη μετακίνησή τους.

¹ αυτό στην περίπτωση του νόμου εθνικού σχεδίου πρόληψης και εξάλειψης της βίας στην οικογένεια σε βάρος των γυναικών, PLANONI της Γουατεμάλα

² βλ. παραρτήματα των εθνικών νομοθεσιών

³ σύμβαση για την εξάλειψη όλων των μορφών διάκρισης κατά των γυναικών (CEDAW)

Συγκεκριμένα, προτείνεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση:

- να χρησιμοποιεί ειδικευμένο προσωπικό σε θέματα ισότητας των φύλων στις αντιπροσωπείες της Ε.Ε. στις εμπλεκόμενες χώρες·
- να προβλέπει συγκεκριμένες αρμοδιότητες, όπως μια θέση συντονιστή / συντονίστριας σε θέματα ισότητας των φύλων και γυναικοκτονιών: σύνταξη εκθέσεων για την πρόοδο και τα προβλήματα στον τομέα αυτόν και υποβολή τους στην Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο·
- να καταστήσει το ζήτημα των γυναικοκτονιών και της ατιμωρησίας μόνιμο θέμα στις ημερήσιες διατάξεις των συνεδριάσεων των φορέων *πολιτικού διαλόγου* σε διάφορα επίπεδα, όπως στη μεικτή επιτροπή και στην κοινή επιτροπή·
- να δημιουργήσει ένα διαρκή διάλογο στρογγυλής τράπεζας για το ζήτημα των γυναικοκτονιών και, στην περίπτωση του Μεξικού, στο πλαίσιο της συνεργασίας σε επίπεδο ΟΟΣΑ, που δραστηριοποιείται προς αυτή την κατεύθυνση με τις Κατευθυντήριες Γραμμές για τις Πολυεθνικές Εταιρείες·
- τα «Country Strategy Papers 2007 - 2013» πρέπει να συμπεριλάβουν το θέμα της καταπολέμησης των γυναικοκτονιών και της ατιμωρησίας τους, το αργότερο κατά την πρώτη τριετή αναθεώρησή τους·
- στις διαπραγματεύσεις για μια *Συμφωνία Συνεργασίας με την Κεντρική Αμερική* το θέμα πρέπει να λάβει προτεραιότητα·
- με τον ίδιο τρόπο πρέπει να συμπεριληφθεί στην "ενσωματωμένη ατζέντα" «*inbuilt agenda*» της *Συμφωνίας Συνεργασίας με το Μεξικό*, ιδίως δε στη συμφωνία για τις επενδύσεις·

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην περίπτωση των γυναικοκτονιών και της ατιμωρησίας στο Μεξικό και στην Κεντρική Αμερική είναι κυρίως η παρακολούθηση των μέτρων που λαμβάνουν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη στην περιοχή για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Για τον λόγο αυτό είναι σημαντικό να διοργανώσει μια διάσκεψη για το θέμα των γυναικοκτονιών πριν την επόμενη διάσκεψη κορυφής Ευρώπης - Λατινικής Αμερικής που θα διεξαχθεί τον Μάιο του 2008 στη Λίμα, με την παρουσία όλων των προαναφερθέντων φορέων και προσωπικοτήτων, ώστε να γίνει απολογισμός και να προσαρμοστεί η μελλοντική στρατηγική στα μέχρι τώρα αποτελέσματα.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τίτλος	Δολοφονίες γυναικών (γυναικοκτονίες) στην Κεντρική Αμερική και το Μεξικό και ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην καταπολέμηση αυτού του φαινομένου	
Αριθμός διαδικασίας	2007/2025(INI)	
Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας Ημερομηνία αναγγελίας στην ολομέλεια της έγκρισης εκπόνησης	FEMM 15.2.2007	
Γνωμοδοτική(ές) επιτροπή(ες) Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια		
Αποφάσισε να μη γνωμοδοτήσει Ημερομηνία της απόφασης		
Ενιένισχυμένη συνεργασία Ημερομηνία ανακοίνωσης της ολομέλειας	0.0.0000	
Εισηγητής(γήτρια) Ημερομηνία ορισμού	Raül Romeva i Rueda 10.9.2007	
Εισηγητής(ές) που αντικαταστάθηκε(αν)		
Εξέταση στην επιτροπή	25.6.2007	11.9.2007
Ημερομηνία έγκρισης	11.9.2007	
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 31 -: 0 0: 1	
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Edit Bauer, Emine Bozkurt, Hiltrud Breyer, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Lissy Gröner, Zita Gurmai, Esther Herranz García, Livia Járóka, Urszula Krupa, Esther De Lange, Μαρία Παναγιωτοπούλου-Κασσιώτου, Zita Pleštinská, Karin Resetarits, Teresa Riera Madurell, Raül Romeva i Rueda, Amalia Sartori, Eva-Britt Svensson, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Anne Van Lancker, Anna Záborská	
Αναπληρωτής(ές) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	Gabriela Crețu, Anna Hedh, Christa Kläß, Marusya Ivanova Lyubcheva, Maria Petre, Zuzana Roithová	
Αναπληρωτής(ές) (άρθρο 178, παρ. 2) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	Luis de Grandes Pascual, José Javier Pomés Ruiz, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra	
Ημερομηνία κατάθεσης	20.9.2007	
Παρατηρήσεις (πληροφορίες που διατίθενται σε μία μόνο γλώσσα)	...	